

Trinitatea

Cuprins:

- [1 Introducere](#)
- [2 Despre natura divină a lui Isus](#)
- [3 Duhul Sfânt ca persoană](#)
- [4 Despre Trinitate](#)
- [5 Purcederile persoanelor în cadrul Trinității](#)

📌 1 Introducere

Prin Isus Dumnezeu a venit foarte aproape de noi și ni s-a revelat ca Dumnezeu triunic. Am dori să împărtășim de ce **credem într-un singur Dumnezeu în trei persoane** și cum înțelegem aceasta. La început vrem să facem un scurt rezumat al discuțiilor din primele trei secole d. Chr. **despre natura triunică a lui Dumnezeu** și să explicăm ce credem noi pe baza Noului Testament.

Biblia este baza învățaturii despre Trinitate, deși nu găsim acest termen aici. Pe baza monoteismului din Vechiul Testament, Noul Testament vorbește despre Dumnezeu ca Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt și putem găsi afirmații privitoare la relațiile înăuntrul lui Dumnezeu, între cele trei persoane divine.

Înțelegerea termenului de **persoană** poate fi găsită în teologia creștină, în străduința de a ușura înțelegerea ființei lui Dumnezeu și a lui Isus. Înțelegerea originală nu a fost nici una materială, nici o descriere a unui obiect autonom. Caracteristicile unei persoane sunt capacitatea de a avea relații, de a iubi și de a comunica.

Revelarea naturii triunice a lui Dumnezeu a fost un proces în istoria mântuirii. În timpul Vechiului Testament Dumnezeu a pus baza conceptului corect cu privire la natura Sa. El S-a revelat ca singurul Dumnezeu și pe parcursul Vechiului Testament întâlnim îndemnul Său de a ne ține tare de **monoteism**.

Ascultă, Israele! Domnul, Dumnezeul nostru, este singurul Domn. Să iubești pe Domnul, Dumnezeul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu toată puterea ta. (*Deuteronom 6:4-5*)

Așa vorbește Domnul, Împăratul lui Israel și Răscumpărătorul lui, Domnul oștirilor: "Eu Sunt Cel dintâi și Cel de pe urmă, și în afară de Mine, nu este alt Dumnezeu. Cine a făcut proorocii ca Mine (să spună și să-Mi dovedească!), de când am făcut pe oameni din vremurile străvechi? Să vestească viitorul și ce are să se întâmple! Nu vă temeți, și nu tremurați; căci nu ți-am vestit și nu ți-am spus Eu de mult lucrul acesta? Voi Îmi Sunteți martori! Este oare un alt Dumnezeu în afară de Mine? Nu este altă Stâncă, nu cunosc alta!" (*Isaia 44:6-8*)

Revelația cu privire la natura lui Dumnezeu din Noul Testament nu schimbă cu nimic revelația din Vechiul Testament, **monoteismul fiind indiscutabil baza pentru înțelegerea corectă a Trinității**

În timpul discuțiilor despre Trinitate din primele secole credința corectă a trebuit să fie apărată de **diferite încercări false de a explica natura lui Dumnezeu** la un nivel inteligibil rațiunii umane.

Monarhianismul a încercat să mențină unitatea și unicitatea Lui Dumnezeu prin explicarea celor trei persoane divine ca trei moduri de existență, trei modalități diferite de înfățișare a singurului Dumnezeu. De aceea monarhianismul a mai fost numit și modalism sau patripasianism. Creatorul acestui termen a vrut cu siguranță să arate urmările acestei învățături: ar trebui să credem de asemenea că Dumnezeu Tatăl a suferit și a murit pe cruce, ceea ce este o absurditate pentru că Dumnezeu este atotputernic și etern. Principalii reprezentanți ai acestei învățături au fost Noetus din Smirna și Praxeas în secolul al doilea d. Chr. și Sabellius în secolul al treilea d. Chr. (de aceea numită și sabelianism).

Astfel a fost necesar să se explice mai adânc diferența adevărată între Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt.

Subordonațianismul a încercat să explice Trinitatea ca o ordine succesivă: Dumnezeu Tatăl se află deasupra tuturor ca unul care este inaccesibil. Un bine cunoscut reprezentant al acestei învățături a fost Origen în prima jumătate a secolului al treilea d. Chr. Subordonațianismul afirma că Fiul și Duhul sunt divini prin natură, dar în mod clar subordonați Tatălui. Arius a dezvoltat această învățatură mai departe la sfârșitul secolului al treilea d. Chr. și începutul secolului al patrulea. Arianismul învăța că la început Fiul a fost creat de către Tatăl și apoi împreună cu Tatăl a creat lumea. Consecința ar fi că Fiul este o ființă creată și nu Dumnezeu. Un alt reprezentant al acestei învățături este Eusebius din Nicomedia.

Sinodul de la Niceea din 325 d. Chr. s-a ocupat cu această problemă și a declarat că Tatăl și Fiul au aceeași natură (în greacă: homoousion to patri). Sinodul de la Constantinopol din 381 d. Chr. a confirmat formulările sinodului niceean și, de asemenea, a declarat că Duhul Sfânt are aceeași natură ca și Fiul și Tatăl.

⚓ 2 Despre natura divină a lui Isus

Noul Testament învață că **Isus are natură divină, că este în mod complet unul și totuși deosebit de Tatăl.**

... și din ei a ieșit, după trup, Christosul, care este mai presus de toate lucrurile, Dumnezeu binecuvântat în veci. Amin. (*Romani 9:5*)

La început era Cuvântul, și Cuvântul era cu Dumnezeu, și Cuvântul era Dumnezeu. El era la început cu Dumnezeu. Toate lucrurile au fost făcute prin El; și nimic din ce a fost făcut, n-a fost făcut fără El. (*Ioan 1:1-3*)

Nimeni n-a văzut vreodată pe Dumnezeu; singurul Lui Fiu, care este în sânul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut. (*Ioan 1:18*)

În aceste versete găsim afirmații esențiale pentru tema noastră. Aici se vorbește despre existența eternă și despre divinitatea celei de-a doua persoane divine, Fiul. **Cuvântul** (greacă: Logos) este termenul folosit de Ioan pentru Fiul. Despre Cuvânt este scris că **era Dumnezeu** și că era **cu Dumnezeu**, ceea ce **exprimă, pe de o parte, egalitatea în ceea ce privește natura și, pe de altă parte, diferența între persoane**

În Isus Cuvântul s-a făcut om. Nici Tatăl, nici Duhul nu s-au întrupat, ci Fiul, singurul născut din Tatăl, care purcede etern din Tatăl și are aceeași natură cu El. Există diferite variante ale versetului 18 în diferite manuscrise, dar cele mai vechi și mai de încredere manuscrise au „**monogenes theos**“, literal: „**singurul născut Dumnezeu**“, fiind o mărturie clară despre natura divină a lui Isus. [1]

⚓ 3 Duhul Sfânt ca persoană

Dacă Mă iubiți, veți păzi poruncile Mele. Și Eu voi ruga pe Tatăl, și El vă va da un alt mângâietor, care să rămână cu voi în veac; și anume, Duhul adevărului pe care lumea nu-l poate primi... (Ioan 14:15-16)

V-am spus aceste lucruri cât mai sunt cu voi. Dar mângâietorul, adică Duhul Sfânt, pe care-L va trimite Tatăl, în Numele Meu, vă va învăța toate lucrurile, și vă va aduce aminte de tot ce v-am spus Eu. (Ioan 14:25-26)

Duhul Sfânt este numit „Mângâietorul“, cuvântul în greacă folosit aici este „parakletos“, care poate fi tradus ca cel care ajută. Duhul ne va învăța și ne va reaminti de cuvintele lui Isus. Din moment ce Isus vorbește în acest fel despre **Duhul, este indubitabil că îl revelează ca o persoană și nu ca o putere impersonală.**

Există **un argument filologic univoc pentru faptul că Duhul Sfânt este persoană** argument care nu este vizibil în limba română. „Duh“ (în greacă: pneuma) este de genul neutru, dar în textul citat mai sus pronumele demonstrativ care îi aparține lui pneuma (în greacă: ekeinos) nu are formă neutră, ci masculină. Aici genul subiectului despre care este vorba îl înlocuiește pe cel gramatical. Singura explicație posibilă este că Isus vorbește despre Duhul Sfânt ca persoană.

În **Faptele Apostolilor** găsim alte aluzii la faptul că Duhul Sfânt este o persoană.

Dar un om, numit Anania, a vândut o moșioară, cu nevastă-sa Safira și a oprit o parte din preț, cu știrea nevestei lui; apoi a adus partea cealaltă, și a pus-o la picioarele apostolilor. Petru i-a zis: „Anania, pentru ce ți-a umplut Satana inima ca să minți pe Duhul Sfânt, și să ascunzi o parte din prețul moșioarei? Dacă n-o vindeai, nu rămânea ea a ta? Și, după ce ai vândut-o, nu puteai să faci ce vrei cu prețul ei? Cum s-a putut naște un astfel de gând în inima ta? N-ai mințit pe oameni, ci pe Dumnezeu.“ (Faptele Apostolilor 5:1-4)

Cum poate cineva să mintă o putere impersonală? Cineva poate să mintă o persoană cu care are relație și care cere și merită onestitate. De aceea este clar că **apostolii credeau în Duhul Sfânt ca persoană.**

⚓ 4 Despre Trinitate

Când va veni mângâietorul, pe care-L voi trimite de la Tatăl, adică Duhul adevărului, care purcede de la Tatăl, El va mărturisi despre Mine. (Ioan 15:26)

Isus a trimis mângâietorul de la Tatăl — toate cele trei persoane divine sunt menționate aici. În Ioan 14:26 Tatăl este cel care avea să trimită Duhul, din aceasta putem să vedem că Isus are aceeași autoritate. Aceasta este o dovadă puternică cu privire la natura divină a lui Isus și pentru **unitatea adâncă a celor trei persoane divine**

Când va veni mângâietorul, Duhul adevărului, are să vă călăuzească în tot adevărul; căci El nu va vorbi de la El, ci va vorbi tot ce va fi auzit, și vă va descoperi lucrurile viitoare. El Mă va proslăvi, pentru că va lua din ce este al Meu, și vă va descoperi. Tot ce are Tatăl, este al Meu; de aceea am zis că va lua din ce este al Meu, și vă va descoperi. (Ioan 16:13-15)

Aceasta este o altă expresie puternică a unității în Dumnezeu ca și a relațiilor între cele trei persoane divine. Aceste versete arată **distincția între cele trei persoane divine pe baza revelației unui singur Dumnezeu.**

✠ 5 Purcederile persoanelor în cadrul Trinității

Când vorbim despre eterna procreare a Fiului și despre purcederea Duhului? Sunt acestea doar moduri de exprimare sau chiar aceste cuvinte descriu persoana interioară a lui Dumnezeu?

Trebuie să admitem că limbajul nostru nu este perfect. Înțelegerea cuvintelor este rezultatul experienței noastre. Persoana eternă a lui Dumnezeu este cu mult peste orice experiență umană. De aceea orice limbă omenească este (și trebuie să fie) un instrument insuficient pentru a-L descrie pe Dumnezeul etern. Însă nu avem un alt instrument. Și chiar Dumnezeu a folosit limba umană pentru a ni se revela nouă, știind că vor fi înțelese greșit sau chiar distorsionate cuvintele Sale.

Isus a venit ca să Îl reveleze pe Tatăl. De aceea, cuvintele Sale nu pot fi doar niște moduri de a Se exprima conform gândirii evreiești. Revelarea înseamnă că Isus a adus informații despre persoana lui Dumnezeu. Isus a vorbit despre o relație asemănătoare cu cea dintre tată și fiu. Aceasta poate fi înțeleasă ca o imagine. Dar această imagine are conținut: Tatăl L-a născut pe Fiul. Procesul invers nu este posibil. Isus a numit a doua persoană a trinității „Logos”, adică Cuvântul, ceea ce presupune că acest cuvânt este rostit de cineva. **Logosul își are originea în Tatăl.**

Nu poate exista diferență între cele trei persoane divine în ceea ce privește atributele Lor divine. Nu poate exista diferență în ceea ce privește omnipotența, atotștiința sau omniprezența. Nu poate exista în Dumnezeu o persoană mai mică sau mai mare. Dacă cineva nu ține seama de diferența între relațiile lor, atunci nu mai rămâne nicio altă diferență, atunci nu mai are sens să vorbim despre trei persoane divine. Acest mod de gândire este o formă care premerge modalismul. Cele trei persoane divine nu ar fi o realitate eternă în Dumnezeu, ci doar feluri diferite de revelare a lui Dumnezeu pentru lume.

În plus, nu este posibil să spunem că unele expresii biblice privitoare la Trinitate se potrivesc cu modul de gândire evreiesc. Ioan L-a numit pe Isus „**singurul născut Dumnezeu**” (în greacă: monogenes theos). Acest termen **nu se potrivește nici cu gândirea evreiască, nici cu cea greacă.** Termenul poartă în sine o contradicție logică. Fie este născut, fie este Dumnezeu. Acest termen a fost greu de înțeles. De aceea unii copiiști s-au gândit că trebuie să „corecteze” această expresie. De aceea mai degrabă au corectat Biblia decât gândirea lor. **Această expresie are sens numai dacă o raportăm la eterna procreare a Logosului în cadrul Trinității.** Procrearea Fiului este un proces etern dincolo de spațiu și timp. Așa cum soarele trimite raze în mod constant, tot așa Tatăl naște pe Fiul într-un proces fără început și sfârșit. **Tatăl este originea eternă a Fiului.** Amândoi fac parte din Dumnezeul unic și indivizibil. „Prioritatea” Tatălui nu poate fi o prioritate în timp. De asemenea nu poate fi o prioritate în importanță sau în putere. **Este doar o prioritate în origine.**

Un principiu esențial cu privire la **persoanele din Trinitate este acela că ele diferă în relațiile pe care le au între ele, dar în alte lucruri ele sunt una.** De aceea când spunem că Tatăl ne iubește,

aceasta implică și dragostea Fiului, și a Duhului Sfânt. Când spunem că Fiul este prezent în comunitatea celor care cred în El, atunci ne referim și la prezența Tatălui și a Duhului Sfânt. Când spunem că Duhul Sfânt ne îmbracă cu putere trebuie să știm că face aceasta împreună cu Tatăl și cu Fiul. Faptul că lucrarea comună a celor trei persoane este totuși atribuită unei singure persoane reflectă ceva din punctul de vedere al persoanei în cauză din Trinitate.

În întregime putem vedea că Noul Testament ni-L revelează pe **Isus ca una cu Tatăl și totuși distins**. Expresia „singurul născut” (în greacă: monogenes) arată că Fiul purcede din Tatăl, ceea ce nu se referă la un timp de referință, ci la relația dintre cei doi. **Tatăl este originea Fiului, Fiul purcede etern din Tatăl și, prin urmare, este de aceeași natură. Duhul Sfânt este trimis în lume de Tatăl și de Fiul. El își găsește persoana în aceeași origine, are aceeași natură eternă și în același mod ia parte la dăruirea interioară, primirea și unitatea lui Dumnezeu.**

În 1 Timotei 6:16 este scris:

... singurul care are nemurirea, care locuiește într-o lumină, de care nu poți să te apropii.

Aici nu vorbește despre sfințenia Sa, ci și despre caracterul Său de nepătruns. **Faptul că noi ca și creație a lui Dumnezeu nu putem înțelege natura Sa eternă cu mintea noastră nu poate fi un argument împotriva Trinității.** Dumnezeu există într-o altă dimensiune decât cea pe care noi o cunoaștem. S-a revelat pe Sine printr-un mister, ceea ce ne permite mai mult decât putem să cerem sau să așteptăm. De aceea suntem mulțumitori că El ne-a arătat atât de mult din persoana Sa. Chiar dacă nu putem să Îl înțelegem încă pe deplin, dragostea și unitatea care țin de natura Sa ne sunt date ca o conducere clară pentru viața noastră aici și acum. **Dumnezeu dorește să Îl cunoaștem pentru ca să putem avea o relație vie și adevărată cu El. Calea prin care putem să ajungem la aceasta este deschisă tuturor.**

Adresa Ta de e-mail*:

Mesajul*:

[Trimite mesajul](#)

Note de subsol:

1. Din păcate nu am găsit o traducere românească care să redea cu fidelitate textul grecesc, traducerea cea mai des întâlnită fiind „singurul Lui Fiu”. Versiunea engleză New American Standard (the only begotten God who is in the bosom of the Father) corespunde textului celor mai vechi și mai de încredere manuscrise.

Copyright © www.crestini.info - Toate drepturile rezervate.

Conținutul acestor pagini poate fi reprodus integral, fără modificări pentru uz personal.

Orice alt tip de folosință este restricționată de permisiunea noastră!